

Seyðisfjarðarkaupstaður

Erindi
Seyðisfjarðarkaupstaðar
fyrir fund með
umhverfis- og
samgöngunefnd
2. júní 2015

Yfirlit

Fjarðarheiðargöng	3
Fjarðarheiðarvegur	4
Brú á Austdalsá	4
Strandabakki – lenging.	5
Bjólfsbakki	5
Innanlandsflug	5
Egilsstaðaflugvöllur	5

Undirritaður þakkar fyrir boð á fund umhverfis- og samgöngunefndar þann 2. júní til að fá tækifæri til að kynna áherslur bæjarstjórnar vegna þingsályktunar um fjögurra ára samgönguáætlun fyrir árin 2014-2018. Jafnframt eru bæjarfulltrúar tilbúnir til að mæta á fund nefndarinnar til að ræða og skýra áherslur sínar enn frekar.

Eftirfarandi er samantekt vegna helstu atriði vegna þeirra verkefna sem bæjarstjórn Seyðisfjarðarkaupstaðar leggur áherslu á vegna samgöngumála.

Fjarðarheiðargöng

Seyðisfjarðargöng eru í samgönguáætlun. Í sumar hófst fyrsti áfangi rannsóknar með kjarnaborunum í samræmi við rannsóknaráætlun Vegagerðarinnar. Afar brýnt er að áætluninni verði fram haldið og að nægt fjármagn fái til hennar. Við það verði miðað að framkvæmdir við þau geti hafist strax að við verklok Norðfjarðarganga eða fyrr. Minnt er á að bæjarstjórn Seyðisfjarðar hefur ítrekað tekið fram í að hún er reiðubúin til viðræðna um að göngin verði að hluta fjármögnuð með veggjaldi til að flýta fyrir að af þessari bráðnauðsynlegu framkvæmd geti orðið sem fyrst. Það er nokkuð frábrugðið kröfum annars staðar frá um samgöngubætur þar sem veggjald hefur verið afsagt með öllu. Seyðfirðingar hafa í rúma þrjá áratugi talað fyrir gerð jarðganga undir Fjarðarheiði og fylgja helstu röksemdir hér á eftir.

- Ófærð og vandræði á Fjarðarheiðinni standa gjarnan yfir í nokkra daga í senn, dæmi eru um allt að sjö daga samfelld tímabil þar sem erfitt og ómögulegt hefur verið að komast yfir. Um 10 kílómetrar af háheiðinni eru í um og yfir 600 metra hæð yfir sjávarmáli.
- Útköll björgunarsveitanna á Seyðisfirði og Egilsstöðum hafa aukist mjög mikið síðastliðin ár vegna erfiðrar vetrarfærðar á Fjarðarheiði og komandi vetur hefur þegar minnt á sig.
- Margir veigra sér við því að fara yfir heiðina nema hún sé alveg greiðfær og fólk þorir ekki á heiðina vegna hálfu, skafrennings og blindu. Þessar aðstæður valda því mikilli einangrun fyrir fjölda fólks.
- Leiðin er varasöm jafnvel við bestu aðstæður að sumarlagi þar sem krappar beygjur og brekkur og umferð oft nokkuð mikil. Sérstaklega geta skapast erfiðar aðstæður í þoku og þegar saman fer þoka og myrkur.
- Mikil atvinnu- og skólasókn er yfir Fjarðarheiði í báðar áttir þar sem hluti bæjarbúa sækir vinnu og stundar nám daglega í nágrennabyggðarlögum.
- Stór hluti íbúabyggðar á Seyðisfirði er á skilgreindum ofanflóðahættusvæðum. Ef hættuástand skapaðist og/eða snjóflóð féllu eru Seyðfirðingar mjög háðir því að samgöngur um þennan eina akveg séu greiðfærar.
- Seyðisfjörður er landamærabær og eina veltenging bílaumferðar til og frá Evrópu liggur þar um.
- Siglingar Norrænu hafa mikil áhrif á ferðapjónusta um allt land samkvæmt rannsókn á þróun ferðapjónustu á Íslandi. Því er mikilvægt að enn frekar sé hægt að fjölga ferðamönnum sem ekki verður gert nema með öruggum samgöngum um Fjarðarheiði.
- Þeir sem nýta fragtpjónustu ferjunnar sem segja má að sé hraðbraut á sjó verða að geta treyst á að koma farmi sínum í skip. Alltof oft hefur það gerst að farmur hefur ekki komist á tilsettum tíma vegna ófærðar. Þetta ógnar heilsárssiglingum verulega.
- Öruggar samgöngur frá Seyðisfirði eru nauðsynlegar til að komast í sjúkraflug og á Fjórðungssjúkrahúsið í Neskaupstað þar sem fæðingardeildin er m.a. staðsett.
- Samgöngur við flugvöllinn á Egilsstöðum þarf að tryggja þegar kemur að öryggi og allri sérfræðipjónustu lækna við íbúana. Aðgengi að flugvelli er einnig mikilvægt fyrir tengingu við höfuðborgarsvæðið þar sem stærstur hluti opinberrar stjórnsýslu er staðsettur.

- Heilbrigði og öryggi Seyðfirðinga er ógnað vegna tíðrar ófærðar yfir heiðina.
- Löggæsla hefur verið verulega skert á Seyðisfirði og lögreglustöðin hefur m.a. verið lögð niður.
- Með aðgreiningu embætta sýslumanna og lögreglustjóra er engin löggæsla til staðar í kaupstaðnum sé heiðin lokuð.
- Samvinna og samstarf sveitarfélaga hefur aukist verulega, m.a. samstarf um félagsþjónustu, skólaþjónustu og málefni fatlaðra.
- Brunavarnir eru í samstarfi sveitarfélagann á Austurlandi og slökkviliðsstjóri staðsettur á Egilsstöðum. Það er mikið öryggismál að samgöngur séu greiðar.
- Byggðaðbrún hefur ekki verið hagstæð. Óviðunandi samgöngur er stór þáttur í þeirri þróun. Með jarðgöngum stækkar atvinnusvæði Seyðisfjarðar og nágrannabyggðarlaga.
- Með Fjarðarheiðaröngum opnast möguleiki til að leggja hitaveitu frá Fljótsdalshéraði til Seyðisfjarðar. Samkvæmt fulltrúum Fljótsdalshéraðs m.a. í umsögn um Fjarðarheiðargöng mun hitaveitan vel anna þörf Seyðfirðinga fyrir heitt vatn. Á Seyðisfirði er dreifikerfi fyrir hendi.
- **Aðalfundur Sambands sveitarfélaga á Austurlandi sem haldinn var 19. og 20. september síðastliðinn samþykkti einróma að leggja þunga áherslu á að næsta forgangsmál í jarðgangagerð hér á landi verði Seyðisfjarðarheiðargöng undir Fjarðarheiði og að í ljós aðstæðna íbúa á Seyðisfirði í vegamálum að vetrinum væri brýnt að ljúka rannsóknum á Fjarðarheiði hið fyrsta.**
- Jarðgangamál hafa verið til umfjöllunar á íbúafundum í kaupstaðnum. Einhugur hefur ríkt um leiðarval og mikill áhugi er fyrir verkefninu.

Síðustu tveir vetur fyrir þann sem nýliðinn er voru afar snjóþungir á Fjarðarheiði með tíðum og stundum langvarandi ófærð og lokunum vegarins. Samgöngubætur með Seyðisfjarðargöngum undir Fjarðarheiði munu auka öryggi vegfarenda og íbúa Seyðisfjarðar. Þá munu þær stórauka möguleika íbúa á Austurlandi til sóknar í atvinnu og félagslegu tilliti. Að lokum má benda á að margt að því sem að ofan er talið telst til mannréttinda í nútímasamfélagi. Í skýrslu sem verkfræðistofan EFLA vann fyrir Vegagerðina í febrúar 2011 vegna hugsanlegra munnasvæða fyrir Fjarðarheiðargöng kemur greinilega fram að besta tenging byggðarlaganna á fjörðunum við Hérað yrði með göngum undir Fjarðarheiði.

Bæjarstjórn Seyðisfjarðar leggur megináherslu á að rannsóknarborunum verði lokið á árinu 2015 til að unnt verði að vinna áfram að rannsóknum og úrvinnslu tengdum borunum á næstu tveimur árum. Til þess þarf aukna fjármuni í ár og er því lagt til að skiptingu fjármuna eftir árum vegna verkefnisins verði dreift með það að leiðarljósi.

Fjarðarheiðarvegur

Seyðisfjarðarvegur um Fjarðarheiði liggur í um 600 m. y.s. á allt að 9 km. löngum kafla. Á honum er á köflum mikil snjósofnun og sumstaðar umferð erfið og varasöm út af kófi. Vegagerðin hefur unnið að því að bæta erfiða kafla og brýnt að halda því áfram. Hálfkuvarnir eru mjög mikilvægar vegna þess hve umferð er mikil meðal annars stórra bíla með tengivagna. Rétt er að huga að uppsetningu veðurstöðvar í Efri staf sem oft er mjög erfiður og hættulegur við viss veðurskilyrði. Minnt er sérstaklega á tenginu Seyðisfjarðarvegar inn á Borgarfjarðarveg sem var gerð sem bráðabirgðavegur vegna óvissu um staðsetningu á brú á Eyvindará. Þegar komið er Seyðisfjarðarveg inn á Borgarfjarðarveg er komið niður brekku, yfir blindhæð og í krappa beygju.

Brú á Austdalsá

Á Skálanesi yst við sunnanverðan Seyðisfjörð er rekin ferðaþjónusta og náttúru- og menningarsetur. Þangað er nokkuð mikil umferð. Gestafjöldi á ári, samkvæmt nýjustu upplýsingum staðarhaldara er

allt að 10.000 og fer vaxandi en að sjálfsögðu fara mun fleiri um veginn. Á leiðinni eru þrjár óbrúaðar ár sem eru mjög varasamar í leysingum og rigningum og nauðsynlegt er að brúa. Einkum og sér í lagi Austdalsána. Fjöldi fólks lendi í vandræðum og nokkrir urðu fyrir verulegu tjóni í ánni s.l. sumar, auk þess sem oft mátti litlu muna að slys yrðu. Brú sem ber bílaumferð yfir ána er nokkuð mikið mannvirki enda þarf hún að bera rútur og flutningabíla. Óskað er eftir aðkomu ríkisins við fjármögnun brúar þannig að af byggingu geti orðið fyrir sumar 2015.

Strandabakki – lenging.

Vegna fjölgunar stórra skemmtiferðaskipa sem koma til hafnar á Seyðisfirði sem er árangur af markaðsstarfi undanfarinna ára þarf að fara að huga að lengingu viðlegu við Strandabakka. Æskilegt væri að lengja hann um 100 m. að Smábátahöfn og koma jafnframt fyrir flotbryggju vegna báta. Þannig að ferjuhús og aðstaðan í því t.d upplýsingamiðstöð o.f.l. nýtist þeirri umferð. Þ

Bjólfsbakki

Stálþil á Bjólfsbakka ásamt köntum og þekju þarfnast orðið endurnýjunar og viðgerðar. Vegna vaxandi umferðar skemmtiferðaskipa er afar brýnt að viðhalda og endurbæta Bjólfsbakka til að viðhalda og mæta aukinni þörf fyrir viðlegurými hafnarinnar fyrir stór skip.

Vakin er athygli á ályktun aðalfundar SSA um sérstöðu ferju og skemmtiferðaskipahafnarinnar á Seyðisfirði og að áframhaldandi sterk markaðssetningu hennar til styrkja áfanaqastaðinn Austurland.

Innanlandsflug

Vegna fjarlægðar er innanlandsflugið Austurlandi ákaflega mikilvægt. Fyrir alla þá sem þurfa að sækja þjónustu ekki síst þá opinberu þjónustu alla sem ákveðið er að eingöngu sé veitt á suðvestur horni landsins. Fyrir Austfirðinga er um að ræða almenningsamgöngur í lofti. Mikilvægt er að innanlandsflugið verði viðurkennt af stjórnvöldum sem almenningsamgöngur og hafi sömu stöðu hvað varðar fjárveitingar og aðrar almenningsamgöngur. Há fargjöld á innanlandsflugi bitna um of á notendum. Einnig er bent á að hátt verð á innanlandsfluginu háir ferðaþjónustuaðilum á austurlandi hvað varðar markaðssetningu einkum hvað varðar vetrartímamann. Tryggja þarf til frambúðar flugvöll í Vatnsmýrinni í Reykjavík sem áfram þjónar jafnvel innanlandsfluginu og verið hefur hingað til. Ríkið þarf að taka forystu í þeim efnum.

Egilsstaðaflugvöllur

Vakin er athygli á áformum um markaðssetningu Egilsstaðarflugvallar og farið fram á stuðning við þau. Afar brýnt er að flugvöllurinn verði byggður upp þannig að hann uppfylli kröfur um þjónustustig vegna aukinnar umferðar sem annar augljós kostur sem millilandaflugvöllur og sem varaflugvöllur fyrir Keflavíkurflugvöll. Einnig þarf að huga að því að byggja flugvöllinn upp með hliðsjón af vaxandi umsvifum vegna rannsókna og hugsanlegrar olíuleitar á Drekasvæðinu. Þá má vænta aukinnar skipaumferðar austur af landinu vegna siglinga um norðurhöf. Staðsetning vallarins í því sambandi er ákjósanleg fyrir þylusveit til eftirlits og hugsanlegra björgunaraðgerða.

Að lokum er áréttað að fulltrúar kaupstaðarins eru tilbúnir til að mæta á fund nefndarinnar til að kynna áherslur bæjarstjórnar enn frekar.

Seyðisfirði 1. júní 2015

F.h. bæjarstjórnar Seyðisfjarðar,
Vilhjálmur Jónsson